СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 7. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 10-го січня 1947. No. 7. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, January 10, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

МАРШАЛ ЗАТВЕРДЖЕНИЙ СЕНАТОМ ОДНОГОЛОСНО

У середу 8 січня сенат одноголосно затвердив назначення генерала Джорджа Маршала новим секретарем стейту. Сенатська комісія закордонних відносин дискутувала над назначенням Маршала лише чверть години. Цей час присвячено майже виключно на висловлення признання для уступаючого секретаря Бирнса. Коли комісія поставила внесок на повнім засіданні, щоб Маршала затвердити, сенат зробив це одноголосно без дискусії. При цій нагоді сенатор Ванденберг, як предсідник сенату, щераз ствердив, що в американській закордонній політиці панує повна одногідність обох великих партій.

ЗНЕСЕНА КОНТРОЛЯ НАД КОМІРНИМ В ГОТЕЛЯХ

З днем 15 лютого буде знесена контроля над комірним в готелях і в інших домах, які відступають кімнати на мешкання на один день. Інші чинші, як в приватних домах, так і пенсійних домах, що дають в найми кімнати на тиждень або місяць, контроля буде затримана, як це оприлюднює Бюро Тимчасової Контролі.

У річнім економічнім звіті для стейтової легіслятиви губернатор Ню Йорку Тамес Е. Дюї домагається затримання стейтової контролі над усім комірним на один рік і остерігає населення стейту перед нерозбірчивим видаванням гроша, яке може довести до великої інфляції.

БИЛ ПРОТИ „ЗАМКНЕНЕНОГО ЗАВОДУ" В СЕНАТІ.

Сенатор Джозеф Г. Бол з Минесоти вніс законопроект, який має на меті оголосити „замкнений завод" як незаконну постанову. Бил сенатора Бола змагає до цього, щоб уневажнити навіть існуючі контракти, на підставі яких власник зобовязався приймати до праці лише членів юнії, з якою заключено контракт, а недопустити нікого іншого до праці в своїм заводі.

ХОЧУТЬ ЗАБОРОНИТИ ТРИКРАТНУ КАНДИДАТУРУ ПРЕЗИДЕНТА.

Сенатор Александер Вилі, як предсідник правничої комісії, зголосив бил для обмеження кандидатури президента лише до двох каденцій. Конгресмен Мартин заповів, що цей законопроект швидко перейде через обі палати конгресу, щоб виключити на майбутнє несподіванки з вибором президента, як це сталося недавно.

КОНГРЕС ПРОМИСЛОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРОТИ ДОПОМОГИ КОМУНІСТАМ.

Конгрес Промислових Організацій (СІО) заявився рішуче проти цього, щоб його юнії давали жертви або висилали делегатів до різних про-советських організацій, які раз-у-раз повстають у нашій країні. Щоби дати юніям директиву, яким організаціям вони можуть помагати, СІО проголосив їх лісту. На лісті є 36 різних груп, які ще перейдуть дальшу провірку. Між організаціями, гідними допомоги, вичислені деякі комітети, що висилають допомогу в Европу. Між ними вичислені: китайський, чеський, палестинський, організація КАРЕ, і ще деякі. Подані теж організації, які не мають харитативного характеру, дальше ветеранські, виховні і „різнородні".

НІГЕР ПРАВУЄ УНІВЕРСИТЕТ.

Чорношкірий воєнний ветеран вніс в Коломбії, позов проти університету Савт Каролайни за заплату $15,000 як відшкодування з знехтування його громадянських прав. Це сталося в такий спосіб, що університет не допустив його на правничі студії тому, що він нігер. Позовником є Джан Г. Врайтен, студент нігерської колегії в Оранджбург.

ТЕЛЕТИПОВА МАШИНА З АМЕРИКИ ДО АНГЛІЇ.

У Ню Йорку придумала Вестерн Юніон Телеграф Компані машину для передавання телеграфічних депеш до Лондону так, що лондонська машина пише тесаме, що нюйорська. При помочі цеї телетипової машини переслав у середу 8 січня поздоровлення з нюйорської ратуші посадник О'Двайер до лондонського посадника Смита і дістав від нього відповідь з подякою в цій самій хвилині. Машина була придумана це вчасі війни. На малу віддаль уживають такої машини підприємства в Америці, які мають по кілька бюр. Тепер можна буде писати на електричній машині в Америці, а водночас відбитка появляється в Англії при помочі каблевого получення.

НАУКОВЕЦЬ ПРОТИ ВОЄННИХ ВИНАХОДІВ.

Професор Норберт Вінер з Технологічного Інституту в Масачусетс, відмовився виготовити промову на віддані до прилюдного вжитку рахункової машини, яка викликає переворот у способі переводження великих рахунків. Як причину він подав, що науковці не повинні помагати при воєнних винаходах.

Президент за ті самі податки і збільшення суспільного забезпечення

В річнім господарськім звіті, пересланім конгресові на письмі, президент Труман зажадав затримання тих самих податків, які існують тепер і затримання дальшої контролі над комірним. Зате запропонував поширити програму суспільного забезпечення, як способу для запобігання депресії в майбутності. Президентські пляни на найблизчу мету такі: ціни продуктів мають бути знижені, а платні по можности затримані на теперішнім рівні; продукція повинна бути збільшена. Це все причиниться до збільшення купівної сили громадян, отже обнизить життеві кошти.

Президент звернув увагу на це, що внаслідок подорожіння продуктів багато банкових ощадностей пішло на втримання життя, а це знова стримало розгін до закупнів, який був слідний після покінчення війни. Теперішні ощадності впали до передвоєнного стану, твердить президент.

Закордонний відгомін на резигнацію Бирнса та призначення Маршала

Зміна на пості секретаря стейту Злучених Держав відбилася широким відгомоном закордоном. Новоіменований секретар стейту ген. Маршал, вертаючи спеціяльним літаком з Китаю до Злучених Держав, зупинився в Гвам і на всі запитання представників преси щодо його майбутньої політики давав вимийаючі відповіді.

МОСКВА з великим інтересом прийняла вістку про резигнацію Бирнса та іменування ген. Маршала секретарем стейту. Обидва, Бирнс і Маршал є добре відомі в столиці Советського Союзу. Перший зі своїх численних міжнародних конференцій, а ген. Маршал ще з часів, як він асистував президентові Рузвелтові при зустрічах „Трьох Великих". Вважається, що на найблищій конференції Ради закордонних міністрів Великої Чвірки в справі договору з Німеччиною, ген. Маршал буде побажаним гостем у Москві. В Москві теж високо оцінюється заслуги ген. Маршала на европейському фронті вчас війни. Остання місія ген. Маршала в Китаю була, можливо, і не по душі Советів, проте, Маршал виконував доручення свого уряду і це навряд чи могло б заважити на особистому ставлені до Маршала советських державних мужів. Звертається увагу, що крім призначення високого військового достойника керівником американської закордонної політики, вже раніше призначено теж генерала В. Бедел Смита американським амбасадором у Москві.

ПАРИЖ був заскочений резигнацією Бирнса та призначенням ген. Маршала. Офіціяльні кола здержуються від коментарів, дожидаючи дальших інформацій. Звертається увагу на велику популярність Бирнса у Франції. Генерал Маршал теж широко відомий у Франції, але насамперед як військовик, натомість менше як політик. Французькі кола привязують велику вагу, чи ген. Маршал в европейських справах задержить при собі тих самих дорадників, що їх мав Бирнс. Твердженням, що резигнація Бирнса була подиктована виключно станом його здоровя, французька преса не привязує більшої ваги та дошукується ще всіляких інших причин. Резигнацію Бирнса злучується теж з резигнацією Бернарда Барука з голови американської Комісії в атомових справах. Комуністична преса добачує теж звязок з виступами Волеса та робить здогади, що ген. Маршал не буде продовжувати „безуспішної політики „твердої руки" у відношенні до Советського Союзу". В загальному вважається, що зі зміною осіб не мусять прийти теж зміни в американській закордонній політиці.

БРИТАНСЬКІ урядові кола і преса вважають зміну на пості американського секретаря стейту подією світового значення та з великою увагою слідкують за всіми дальшими вістками в цій справі. В загальному висловлюється думку, що Америка продовжуватиме одноцідну закордонну політику базовану на обидвох партіях. Призначення секретарем стейту генерала Маршала найшло приязний відгук усіх партій, від опозиціної консервативної правиці почавши, а на комунистах кінчаючи. Правиця вяже свої міркування про призначення Маршала більше з його військовими заслугами, натомість ліві партії, головно комуністи, шукають звязку з політикою Бирнса та майбутньою конференцією в Москві. Теж британська опінія висловлюється, що не має видних причин дожидати основних змін в американській закордонній політиці.

ІНШІ КРАЇНИ теж надають резигнації Бирнса та призначенню ген. Маршала „вийнкового значення", хоча в основному здержуються від сміливіших тверджень та міркувань на цю тему.

ПАПА ПРОМОВЛЯЄ ДО 200,000 ВІРНИХ. — Перед нами церква св. Петра в Римі, а на площі перед нею до 200,000 людей, що прийшли послухати промови папи Пія XII., у якій папа виступив проти частини італійської преси за її напади на духовенство. Стрілка вказує на місце, звідки папа промовляв.

СТАНОВИЩЕ МОСКВИ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

У звязку з недалекою конференцією закордонних міністрів Чотирьох Потуг у Москві, яка вирішить долю Німеччини та приготовить договір з нею, московські урядові кола висловлюють своє становище, що мало б лягти в основу советської політики в цій справі на найблищій конференції. Головними вимогами советського уряду щодо політики Союзників у Німеччині є: 1. Інтензивніша політика денацифікації та демілітаризації в американській, британській і французькій зонах; 2. Створення центрального німецького уряду та організація обєднаного німецького господарства під контролею Союзників; 3. Точна контроля промисловости в Руршині та її розвиток для добра сусідів Німеччини і 4. Продовжування виплати відшкодовань Советському Союзові промисловим вирядом зі західних зон. В Москві продовжується підготовку до конференції Ради закордонних міністрів.

МАРШАЛ ВАСІЛЕВСЬКИЙ ПРИЇДЕ ДО ЛОНДОНУ.

Шеф англійського імперіяльного генерального штабу, полевий маршал Монтгомері, що зараз перебуває в Москві як гість советського шефа штабу маршала Васілевського, запросив його та інших советських маршалів відвідати Англію та познайомитись з англійською армією. Советські маршали мали б приїхати до Англії найблищої весни і це було б дальшою познакою закріплення дружніх відносин між Советським Союзом та Великою Британією.

НЕ БУДЕ ЗМІН В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ В НІМЕЧЧИНІ.

З Штутгарту, Німеччина, повідомляють, що генерал Л. Д. Клей запевнив Німецьку Державну Раду, що ані його призначення на військового губернатора Німеччини, ані резигнація секретаря стейту Джеймса Бирнса не змінять американської окупаційної політики в Німеччині. Згадана Рада предложила американському губернаторові апель, в якому домагається звільнення з таборів 5 міліонів полонених німців.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ В ПОЛЬЩ..

Найблищі вибори в Польщі продовжують бути одною з головних проблем европейської політики. З Варшави повідомляють, що опозиційна польська селянська партія віце-премієра Міколайчика рішила взяти участь у виборах 19-го січня, бойкотуючи тільки десять виборчих округів, в яких урядовий терор є спеціяльно гострий.

ЛЯНГЕ ПОЛЬСЬКИМ ПРЕМІЄРОМ?

У Варшавських добре поінформованих колах заповідають, що Оскар Лянге буде іменований польським премієром після свого повороту до Варшави в лютому. Лянге був польським амбасадором у Вашингтоні, а тепер є польським представником в Обєднаних Державах.

ФІНЦІ ПІДСЛУХАЛИ РОЗМОВУ СТАЛІНА.

Штокгольмська преса повідомляє на підставі інформацій з Гельсінок, що фінська поліція безпеки викрила, що офіцери фінської армії включились в телефонне получення та підслухували розмову Сталіна зі советським командантом у Финляндії, ген. Андреєм Ждановом. Підслухування розмов Сталіна тривало від жовтня 1944 до кінця 1945 року. Переведено деякі арешти і вважається, що відкриття підслухування розмов Сталіна може заважити на фінсько-советських стосунках.

ВТІКАЮТЬ ВІД МИРА.

З міста Поля в Італії, яке мировим договором було признане Югославії, повідомляють, що місцеве населення майже повністю евакувало місто, втікаючи на італійську територію. Кореспонденти описують, що „втеча від мира" виглядає не менш трагічно, як втеча від війни.

ФРАНЦІЯ В ОБОРОНІ СВОЄЇ ІМПЕРІЇ.

З Парижа повідомляють, що наказом міністерства національної оборони покликано до служби в Індокитаю нові контингенти старшин і вояків сухопутних і морських збройних сил. Франція мобілізує нові сили для оборони своєї імперії, що починає тріщати з усіх кінців.

РОЗКОЛ В ІТАЛІЙСЬКІЙ СОЦІЯЛІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

З Риму заповідають, що постійні внутрішньопартійні тертя серед італійських соціялістів закінчаться повним розколом партії вже на найблищому конгресі. В партії є три окремі течії: одна бажає собі співпраці з комуністами, друга домагається самостійної політики, а третя — це „троцькісти". Розкол в соціялістичній партії не залишився б без впливу і на теперішний коаліційний уряд.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БИРНС УСТУПИВ

Джеймс Ф. Бирнс залишає пост секретара стейту, а на його місце приходить ген. Джордж С. Маршал. Хоч було загально відомим, що Бирнс не хоче довше залишатись на своїм становищі, проте проголошення президента Трумана про його уступлення вважають несподіванкою. Знов де є несподіванка, там є і різного роду толки.

Наступник Бирнса, генерал Джордж С. Маршал, до військових способностей якого є тільки один загальний подив, виявив уже і дипломатичний хист, тому вже передше згадувано теж і його особу як цього, що міг би стати секретарем стейту. Є він популярним не тільки в Америці, але і в ширших аліянтських колах, що знають його добре з воєнного часу Та проте — він генерал, тому і не диво, що вже навіть в Англії дехто запитує, чи генерал на пості секретара стейту не є часом ознакою „зросту американського імперіялізму". В самій Америці думають, що зміна на становищі секретара стейту не означатиме ніякої основної зміни в закордонній політиці держави. Тільки деякі кладуть чогось сильний натиск на ту обставину, що тепер нема заступника президента і секретар стейту є згідно з конституцією першим у наслідстві.

Інтерес держави вимагає, щоб не змінювати людей на такому важному становищі, яким є державний секретаріят, себто міністерство справ закордонних Видно, що тут не було виходу і зміна мусіла наступити. Про Бирнса як секретара стейту можна сказати, що він зробив за короткий час багато, коли йде про найтяжчу проблему секретаріяту: притягнення Совєтів до тіснішої співпраці на терені Обєднаних Держав. Він осягнув теж чимало в справі розброєння, мирових договорів з Італією, Болгарією, Угорщиною, Румунією і Фінляндією, а теж і в справі заміреня з Німеччиною. Зате критикують його за далекойдучі уступки Совєтам, колідуючі з американськими основними засадами і тим, що ми обіцяли народам вчасі війни. Навіть тепер, коли хвалили загально послання президента Трумана до конгресу, то вдаряли це послання в цьому місці, де говориться про американську закордонну політику. Дехто таки висловлювався, що ми помагали Совєтам грабити різні народи, підбивати різні держави. Це є рівночасно теж і критикою департаменту стейту, а в цьому й Бирнса.

До цього можемо ще хіба додати, що вже від довгого часу критикують департамент стейту в цьому напрямі, що там ще далі забагато „про-російського" чи там „про-совєтського" елементу. Чи саме це буде тепер причиною певних змін у цьому департаменті, а про що тепер пишуть, не знаємо. Якісь зміни будуть, але через що, тяжко вгадати. Одначе вже найближча будуччина це виявить; виявлять це наради в Москві, у яких возьме участь новий секретар стейту, а може виявиться воно навіть скорше.

Проблема харчів і приросту населення

З кінцем року відбувся в Бостоні зїзд астрономів з нагоди століття заложення астрономічної обсерваторії при університеті Гарвард під Бостоном. З різних тем, які на цім зїзді обговорено, порушив д-р Чарлз Ф. Кетеринг, дослідник при Дженерал Моторс Корпорейшен, справу прохарчування людства. Він згадав, що тепер увесь світ журиться прожитком зогляду на нужду, яка обхопила майже цілий світ. Кетеринг твердить, що нема чого журитися, бо „у нас є на це научне знання, щоб придумати, як придбати доволі харчів для кожної людини зоможе двох біліонового населення світа. Треба лише практично використати науку".

Як причини, ізза яких прийшло до теперішньої нужди в світі, він згадує чисто людські діяння і недостачі. До них належать: перестарілий суспільний лад, незнання, глупота й страх. Оці недостачі призводять народи до цього, що люди не вміють чи не хочуть користуватися навіть основними добродійствами науки, переконує науковець. Ширшого звіту про промову д-ра Кетеринга пресові звідомлення не подали, одначе так виглядає, що науковець сказав те, з чим погоджувались теж й інші дослідники, бо не було критики його погляду. Промова переконує, що наука врятує людство перед загибіллю.

Саме того самого дня, тобто 27 грудня, коли в Бостоні Кетеринг твердив одне, другий науковець, а це проф. О. Е. Бейкер з університету Мериленд, оприлюднив інші помічення на зїзді Краєвої Ради Учителів Географії в місті Коломбус, Огайо. Він займався питанням про населення Злучених Держав за сотню літ і прийшов до висновку, що населення зменшиться на 40,000,000 людей і в тому часі буде лише сто міліонів американців. Ми вигинемо не з нужди, не з недоживлювання, а з розкошів і зо старости. „Модерна західна цивілізація стоїть перед найбільшими небезпеками як з нутра так і зі зовні" — твердив професор географії. „У нутрі ми слабнемо через любов до вигід та легкого життя. Ми не хочемо дбати про родину, як про установу, яка зберігає й відроджує людство".

„Зі зовні нам загрожує дуже вміло зорганізована група людей, які палають жаждою панування. До цеї жажди добавляється матеріялістична філософія зі своєю оцінкою вартостей. Інтересне, що ця група вміє апелювати з релігійним фанатизмом до народних мас Европи й Азії, а ці маси буде гнати вперед потреба здобування природних багатств. Коли б ці маси не відчували цього гону ще тепер, то провідники того руху подбають, щоб маси відчули такий гін в майбутності".

Проф. Бейкер не розводився більше над вияснення питання, хто це є оці провідники, одначе й не було треба, бо він перейшов до твердження, що населення Сходу буде розмножуватися безупину, хоч воно живе в нужді. Опісля згадав він про населення Совєтського Союзу і заявив, що там зменшиться число смертних випадків, а число народин буде там іти природно. Внаслідок такого стану за сто років населення всеї Росії й нею опанованої Европи дійде до біліона людей. Вслід за цим Злучені Держави опиняться між двома родами відмолодженого населення, яке не зможе вміститися в своїх границях і буде шукати собі місця деінде. Коли в Америці природний приріст населення зменшиться, тоді не поможуть ніякі обмеження іміграції і на порожне місце в Америці мусить прийти хтось зза океану.

Заява Бейкера це радше здогад ніж неминуча дійсність. Одначе цей науковець не помиляється, коли відкриває правдиву причину ослаблення Америки в майбутності. Помічення проф. Бейкера треба брати за осторогу, яку треба запамятати та старатись не допустити до цього, що він передбачає в Америці.

Інакше одначе виглядає справа, коли приходиться слухати виводів практичного політика, який заговорив — теж 27 грудня — про потребу замкнення іміграції до Злучених Держав. Це мова про сенатора Елмера Тамеса з Оклагоми, який вже в попереднім конгресі сильно противився отворенні границь для свіжої іміграції з Европи безогляду на раси та національности. Він твердить, що Америка вже тепер перенаселена й тому він буде доражджувати департаментові стейту не допустити до збільшення числа американського населення дорогою іміграції. Він навіть противиться тому, щоб американці виїздили в Европу з кишенями повними грошей, а верталися назад з порожними.

Маємо отже три голоси: Науковці журяться над способами й засобами виживити усе людство і твердять, що мають розвязку; професор географії залюблений у свойому краю і хоче для нього забезпечити ясну майбутність; практичний політик глядить на добробут краю лише зогляду на теперішнє положення і не думає про майбутність.

Відгомін тих голосів дасться незабаром чути — в тій чи іншій формі — в конгресі, як будуть дебатувати, скільки допустити скитальників до Америки.

Святий вечір в лісах Бірчанщини

(Надіслане до „Свободи" з Европи з нагоди цьогорічного Різдва)

На небі зійшла святвечірна зірка. А в селі К., на горбочку біля церкви, дня 6-го січня 1945 в години 6-тій вечером небудене свято...

Фронтово-входову стіну церкви вкриває килим, на ньому китайкою покритий Тризуб, над ним вишиті рушники, по боках галузки червоної калини, внизу два схрещені кріси і шолом. Спереду по боках дві ялинки, обабіч високо піднесені жовто-блакитні прапори...

По боках і напроти, творячи великий чотирокутник, стоять на церковному майдані в повному бойовому виряді три сотні та дві самостійні охоронні чоти. На вуглах важкі гранатомети і кулемети. Перед сотнями — сотенні; в середині чоти — рокутника — курінний загона, Різун.

Сотенний Бурлака звітує: Друже курінний! Зголошую: три сотні й дві охоронні чоти разом зі своїми старшинами і підстаршинами, разом 520 вояків УПА, до церкви — готові.

Курінний переходить перед фронтом виструнчених вояків.

— Слава Україні! — вітає вояків.

— Героям Слава! — грімко вдаряє у верховіття лісів Бірчанщини. Курінний опісля промовляє до вояків, змальовуючи містерію Різдва, традицію Свят-Вечора на Україні та, підчеркуючи історичну ролю УПА у всенародній збройній боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу, кінчить словами: Запоріжські козаки виступали в бій зі словами: „З нами Бог!"... По промові паде команда:

— Струнко! — На рамя кріс! — Тризуб відкрий!

— Почесть дай! — На Тризуб глянь! — Прямо глянь!

— На рамя кріс! До стопи кріс! — Спочинь!

— До церкви входь!...

З голов стрільців знімається 520 шапок. Входять до церкви. Перед престолом стоять в ризах о. К. з П., о. Бр. і „моя смиренність". Відправляємо Повечеря Велике. Дякують стрільці зі старшинами. До неба лине старозавітня пісня-молитва пророка Ісаї: „З нами Бог, разумійте язице і покоряйтеся, яко з нами Бог!"... По Вечері відправляємо Литію і благословляємо просфори. Після Богослужения сотні розташовуються по хатах, де мед-сестри та канцелярійні сили УПА заздалегідь приготовили Святу Вечеру. Перш усього ми, три полеві духовники УПА і курінний, заходимо до хати на краю ліса до ранених стрільців, ділимося з ними просфорою та бажаємо їм „Веселих Свят" і скорого видужання. Опісля вертаємо до своїх сотень, засідаємо за накриті столи, ділимося просфорою та складаємо собі взаємно святочні побажання. Дівчата-повстанці подають нам традиційний український борщ, вареники, голубці, кутю та інші страви. Коляди-щедрівки чергуються зі стрілецько-партизанськими піснями, розмови, побажання... Сотенний лікар, д-р Вуйко, забавляє нас своїми жартами, „натягаючи" старшин за дяківку, мовляв, у його місцевості був молодий дяк-самоук, що співав у церкві замість „Удивився Йосиф"..., — „Удавися Йосиф"..., а замість „Кіїми похвальми"... — „кіньми й похвальми"; читаючи одного разу в церкві Апостола, в якому діти видерли картку та засмарували чорнилом, закінчив: „Захляпане, замазане, хай буде Імя Боже благословенне, амінь"... Біля стрільців заходились дівчата-повстанці, під командою своєї Обласної, Зірки, жартуючи та припрошуючи їсти. Серед родинної атмосфери і тепла на хвилину мимохіть забуваються турботи та страждання. Нам любо, нам мило, нам свято на душі, бо святкуємо Святий Вечір в переломових для народу часах...

Свят-вечірна атмосфера разом зі святкуванням продовжується. Біля третьої години після півночі я встаю від стола та, попращавшись зі стрільцями і побажавши їм успіхів у дальшій боротьбі за волю України, спішу до своєї парохії в містечку Б. Там в четвертій годині маю зачати Богослуження в місцевій церкві, аби й в душі парохіян влити віру в краще майбутнє народу та заспівати: „З нами Бог"...

Йдемо. Під ногами скрипить сніг, на небі мерегтять зорі. Чота Крилача дає охорону. Вслід за нами лине з хат стрілецько-партизанська пісня:

Повід лісом, темним бором
Січовики йдуть,
І на своїх руках могучих
Товариша несуть...

І знова хмари потемніли,
А з дому йде туман,
Веди, веди Ти нас до бою
Повстанчий Отаман"...

Сьогодні, в другі роковини цеї незабутньої хвилини, сідаючи до скромного Свят-вечірного стола, як скиталець на чужині, лину серцем і думками до вірних синів України — повстанців УПА, що стали на прю з переважаючим відвічним ворогом України.

Будь горда, Україно! Це бо сини Твої присягли Тобі вірність — аж до смерти!

Хай Новонароджена Дитина-Христос благословляє їхню зброю та дозволить їм в Новому Році відчинити ворота Свято-Софійського Собору в Києві, зложити перед яслами Христа-Чоловіколюбця побідоносні українські прапори і в Навечеря Різдва України заспівати несквернимн устами пісню пророка Ісаї:

„З нами Бог, разумійте язице..."

о. Ігор Князенко.

В. БОРА.

МОЛОДІСТЬ

Молодість!... Хто вона — молодість?
Тюрмия. Пожари... Дим...
Родичі разом розстріляні,
В згарищах батьківський дім.

Ось вона — молодість. Молодість!
В лісі повішений брат,
Сестри з роспуки посивіли...
Дико регочеться кат.

Молодість. Ось вона — молодість!
Громи ламають ліси.
Попелом, жужілем, трупами
Вітер від згарищ несе...

Молодість... Хто вона — молодість?
Тюрми... Табори... Бої,
Дула вогнями розжарені,
В крові оселі мої.

Молодість. Ось вона — молодість!
Попели... трупи... Дими...
Сонце вгорі над багнетами,
А за багнетами — ми.

ГРИГОРІЙ КОСИНКА

ФАВСТ

3)

Декілька слів про Конончука.

Це — темне вбоге село, яке підписує собі акти обвинувачення трьома хрестиками, а вже пізніше, в тюрмі, падає додолу на коліна, коли побачить кришку хліба; нужа на такому Конончукові така велика і вділила, що здається іноді, ніби його тіло навмисне засіяно висівками — вошами; тіло схоже нарябе мило... Коли пройде враження повірки — завжди коротка і занадто вже ділова — Конончук сідає, як каже Кленцов, „читати газету": бльондинки впилися йому в тіло і треба довго шарувати Конончукові свої кістки товстою, мужицькою сорочкою, щоб примусити тих бльондинок падати й сипатися на поміст... Висівки сиплються — така нужа!

Обличчя у Фавста кривиться, мов у дитини — він от-от, здається, розплачеться; важко зітхає, журно-хитає головою і, допомагаючи Конончукові, бере одну бльондинку за лапки, кладе її на поміст і дико бє черевиком...

— Отак її треба! — приказує Фавст: — Ех, Конончук, Конончук! Твоя бльондинка, видно, не з Бельведеру? Бачиш, вона не ляскає під черевиком, як пана Яцьківського воша. То воша, можна сказати, інтелігентна, панська воша... Правда, господин поручик?

Після такої репліки, а головне — такого безцеремонного і різкого запитання з боку Фавста до Кленцова, — у мене великий сумнів, що Фавст — незряний гречкосій... Хто він такий?

(Мотив цей розробити).

Кленцов польською мовою (він сидів у польських тюрмах, де дають з патронату білий хліб, вряди-годи масло, каву, а книжок — професорська, мовляв, бібліотека) гне матюхи і пильно, з ненавистю й підозрою, дивиться у вічі Фавстові.

— Жаль-жаль, — говорить Кленцов, — що тебе не посадовили до блатних... Жаль, там би одразу бандитський дух вивіявся...

Фавст щиро сміється:

— Що мені блатні, — каже він, — адже там скрізь — ми, а не ви... Офіцера зустріти, та ще офіцера з лейбиком — другий табак, Кленцов. Справді, як вони, варвари, тримають вас невинно пятий місяць?... Це ж, погодьтеся, некультурно, ая...

...Хто такий Фавст? У мене більше ніяких сумнівів, що це не такий уже звичайний собі дядюшка з далекого Поділля.

На цьому місці межи Фавстом і Кленцовом, як пишуть деякі галичани, завжди розпочинається лайка, але сьогодні обійшлися обидва без неї; правда, Кленцов устиг все таки огризтися:

— Пять месяцев, господин Фавст, это еще не трепка, а ти... ти определьонно пойдьош в земельний комітет спасать самостійную...

— Сволоч ти! — коротко ругнув Фавст. Але наш похмурий, вічно заляканий карцерами й карами, староста зупинив короткою лайкою обох і, обвівши очима по всіх кутках камери, наказав ставати в ряди — удві лави: надходила чергова візитація тюремного начальства — повірка по-старому й по-новому.

Ще далеко до камери було чути дзвін остроґів — дзінь, дзінь... Блискучі, кавалерійські остроги носив, як відомо було нам, начальник корпусу № 6 — прищуватий, синьогнідий, якийся на виду, цинічно нахабний — Бейзер (евреї-арештанти дали йому прізвище — зла собака); він завжди, коли тільки одвідував нашу камеру, дивився в першу чергу на вбоге Конунчукове лахміття — кривив з огидою обличчя так, ніби він побачив кубло гадів, а не постіль Конончукову.

Спльовував на долівку, хоч нам за інструкцією категорично було заборонено плювати на підлогу. Бейзер переводив свої сухі, зеленкуваті очі, схожі трохи на барнячі, на Фавста — він раз-у-раз робив Фавстові якесь запитання, не було того дня, щоб він поминув його в ряду, не поспитався:

— В чьом обвиняют тебя?

Ми всі з великим напруженням чекали на цю відповідь: цікаво, за яку провину посадовили цього таємничого Фавста? Висидіти три місяці в „секретці", знали ми, не всякий зможе... А сам Конюшина Прокіп удавав із себе — не було ніякого сумніву — наївного селюка з Поділля.

Пильно дивилися — разом з Бейзером — у сірі, гранітні Фавстові очі — там глибоко-глибоко заховано було ненависть і зневагу не тільки до Бейзера, а до всіх нас; ненависть іноді іскрами вигравала на чоловічках, — тоді у Фавста тремтіли з обурення руки, — але він завжди умів стримувати свої чуття — він спокійно відповідав запитанням:

— За що? Ая, повстання.

Така відповідь нервувала Бейзера, — він не міг стримати свого гніву, він висмикував з чорної — офіцерського сукна — шинелі руку і, тупаючи ногою, вимахував тією рукою так, ніби намагвся на всю силу вдарити Фавтса в обличчя...

— Бандит, бога твою мать, а? — оскаженіло вигукнув Бейзер.

Ми, арештанти, найбільше боялися цієї хвилини сказу: ми були глибоко переконані, що Фавст, хоч і виснажений до краю, відповів би на удар, більше того, він готовий був перекусити горлянку...

Фавст мовчав. Він тільки скалив свої здорові, білі й рівні зуби, а злоба, різко підкреслена на його мужицькому обличчі, спадала аж на сухі, колись соковиті губи — застигала там, здавалося, разом із слиною.

(Дальше буде).

Другий „вільний порт" в Америці

Порт Ню Орлінс, в стейті Луїзіана, дістав не так давно дозвіл від Департаменту Торговлі на відкриття вільної зони заграничного торгу, або „вільного порту". Це буде другий такий „вільний порт" в Злучених Державах. Чи багато американців знає, що один такий вільний порт вже відкрито тут? Це є Перша Зона Заграничного Торгу, що почала діяти на початку 1937 року, в Стейплтон, Стейтен Айленд, в Ню Йорку.

Встановлено цей вільний порт на зразок европейських та азійських вільних портів, яких нараховується до 40.

Встановлена законом 1934 року ця зона заграничного торгу є ізольована, під охороною поліції, оперує під федеральним доглядом. Товари, що приходять з заграниці до такої зони, можуть бути переладовані, негайно чи за якийсь час, на інші пароплави для відправки до інших країн без плачення мита Злученим Державам.

Заграничні товари в тій зоні можна сортувати, чистити, перепаковувати, ділити і т. п. Можна злучувати з іншими товарами чи заграничного чи місцевого виробу. Зрештою, товари можуть бути допущені до Злучених Держав з оплатою відповідного мита.

Наприклад, швайцарські годинникові механізми можна вкладати до американських оправ; можна різати африканканські діяманти; чистити й сортувати південно-американські оріхи; розливати до пляшок горілку та перфюми і т. п. Це все вважається процесом впорядкування, не виробництва, Виробництво й виставка не дозволяються.

Зона I. в Ню Йорку почала свою службу для світового торгу скоро по відкриттю, в 1937 році. Року 1941 занотовано, що перейшло через неї яких 232 родів товарів, з 70 країн, вартістю на 89 міліонів долярів. Пізніше Воєнний Департамент перебрав був той вільний порт для воєнних цілей і цілу торгову зону було розміщено по малих пристанях на Норт Ривер. Операції зменшились до одної третини в порівнанні з 1941 роком. На сьогодні зона встановлена знова в Стейплтоні; для неї відведено площу в 92 акрів.

Сас Франсиско в Каліфорнії, та Сан Джуан в Порто Рико є в числі тих американських портів, які звернулися за дозволом відкрити в себе зони заграничного торгу. Пропонується також відкриття вільних зон біля аеродромів а також виставових місць, аби улегчити скорий контакт поміж продавцями та покупцями.

Як подає Національне Географічне Товариство, Ґенуя, в Італії, була першим містом, що вікрила в себе перший вільний порт. Але ідея вільного порту зявилася значно скорше, її звязують з Ганзенською Лігою німецьких міст 14 століття, чи навіть раніше.

Як подають ті самі джерела, Німеччина створила не менше як 11 вільних портів на берегах моря та річок, що мали велике економічне значення. Визначні серед них — Гамбурґ і Бремен, де в зонах, вільних від мита, працювали навіть корабле-будівельні та сталеві фабрики й заводи. В Копенгазі, в Данії, також були фабрики в різних частинах вільного порту.

Данціґ на Балтійськім морі, Тріест та Фіюме на Адрійськім, мають добре положення для вільних портів, через які мають іти товари, призначені для країн Европи.

В Злучених Державах вільний порт є під управою Ради Зони Заграничного Торгу. Членами тої Ради є: секретар торговлі — він є головою — секретар воєнних справ та секретар фінансів. Рада підлягає юрисдикції Департаменту Торгівлі.

Загальна Рада — ФЛІС.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

АРНОЛД, ПА.

Листопадове Свято.

У 28 річницю зриву українського народу до своєї державности відбулося в нас Листопадове Свято в неділю 24. листопада заходом Українського Народного Дому Міста Арнолд. Крім місцевих громадян прибули ще гості з МекКізракс, Па. зо своїм парохом о. Дяковом, який, як учасник Листопадових Днів виголосив теж святочний реферат. Вступне слово сказав другий учасник тогочасних подій, колиш. Січовий Стрілець П. Лобур, а на програму склалися продукції хору місцевої української православної церкви Покрови Пресв. Богородиці під управою свого пароха о. Голутяка. Крім хору грали на скрипці при акомпаніяменті фортепіяну два браття Торики з МекКізракс, а їх продукція припала спеціяльно до вподоби публиці. Солоспів панни Полянської з МекКізракс, яка відспівала українські народні пісні. теж полонив слухачів. По середині програми візвав приявних до жертв на допомогову акцію о. Бораківський з Ембридж, почім подяку склав кому треба гр. П. Зілінський, і по відспіванні українського гимну приявні покінчили свято. Збірку вислано до З. У. А. Д. Комітету в Филаделфії.

Жертви склали: Український Горожанський Дім $25; по $5: Р. Бойчук, Т. Филипів, С. Костецький; по $2: М. Карашневич, о. Дяків, о. Бораківський, о. Голутяк, І. Любінецький, М. Туранський, Т. Пітух, О. Різник, В. Мідяновський; по $1: М. Торик, п-ні Торик, Листвак, С. Пітик, п-ні Пітик, П. Скочиляс, В. Пітик, М. Анґес, А. Лобур, К. Колдій, п-ні Листвак, Н. Данилів, п-ні Ґриґори, П. Ґлубіш, П. Зорина, П. Малик, І. Комінко, В. Собків, П. Лобур, П. Зілінський, І. Балабан, В. Рудавський, Дорфіч, М. Климчук, С. Дмитрів, П. Боднар, Ген Руснак, А. Руснак, Паул, П. Ощипок. Дрібними $8.25. Разом $100.25.

І. Балабан.

—o—

МИЛВОКІ, ВИС.

Нова професійна сила.

З великою нетерпеливістю і сердечною радістю очікувала милвоцька українська громада

Д-р Михайло Кулик

дня 4. листопада 1946 р. У цьому дні п. Михайло Кулик, син майнера Георгія Кулика з Несквегонінґ, Па., закінчив медичний факультет в Маркет Юніверзіті й одержав дипльом доктора медицини.

Під цю пору молодий наш лікар, що є незвичайно милою людиною, практикує в Мерсі шпиталі в Університетській Кліниці в місті Шікаґо.

Рідний брат його Георгій, студент четвертого року медичного факультету, є тут між нами і бере живу участь в укр. прав. парохії Покрови Пресв. Богородиці, як член нашого хору і організатор нашої молоді. Д-р Михайло Кулик є членом 231 відділу У. Н. Союзу. Батьки вписали до нашого Союзу усіх чотирьох синів ще малими дітьми і виховали в любові до свого народу. Д-р Кулик, гарно володіє українською мовою саме завдяки примірному вихованню своїх чесних родичів, яким належиться за це повне признання. Ще згадаю, що панство Шеремети справили д-рові Куликові гарну несподіванку, запросивши до свого дому визначних громадян на бенкет в честь нашого молодого лікаря. Знов ми, милвочани, радіємо, що нова професійна сила збагатила число таких наших професіоністів, що піддержували і будуть піддержувати наше народне й релігійне життя.

о. Роман Качмарський.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Закінчення збірок Обєднаного Комітету на народні цілі.

На закінчення 1946 року, вислано до ЗУА Допомогового Комітету $361.60, а саме: від членів Укр. Зап. Товариства Дністер, від. 361, У. Н. Союзу $149.60. Зложили по $25: Д. Ґаврис, і Григор і Катерина Яцишин; по $10: Антін Карабін, С. Луців, М. Кий; а Г. Гевко $7; по $5: І. Костишин, П. Ґулька, А. Ґулька, О. Кібюк, Н. Гладун; по $2: І. Базан, Анастазія Гавришко, М. Демцьо; по $1: Н. Медвідь, С. Сікора. Крім цього збірку на лісту Володимира Павлів, котра принесла $24.95. Від Обєднаного Комітету міста Ню Йорк прийшло з Листопадового Свята $141.50; збірка з весілля мол. Мира і панни Козак $17.10, — занималась збіркою Ева Кобзар. Також збірка Катерини Пелешок з пікніку тов. Просвіта, принесла $54. Зложили: по $2: М. Дитко, І. Янковський, В. мельник по $1.50: М. Перепелюк Н. Юськів; по $1: А. Савка, О. Скульська, М. Тидор, Ац Цьвігун, О. Труш, А. Чесанюк, Й. Урбович, В. Мельник, М. Дубівка, Л. Мороз, Н. Видник, В. Костишин, І. Ґенело, Я. Швайко, Г. Кулінка, Котлячик, Олбак, П. Чорній, В. Курасів, Дроздовський, Н. Грицишин, К. Сиван, Клюба, О. Пацьорко, В. Іваник, М. Осадчук, Т. Задорецька, І. Ґурський, Недошитка, Ґурський, А. Марко, М. Припелюк, Я. Лакуста, Антошків, І. Трач, Керилейза, Барила і Н. Н.

Петро Кучма, касієр.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З весілля на скитальників.

Дня 10. листопада відбулось вінчання п. Юрія Кобилюха з п-ною Стефанією Брилінською. При веселій забаві згадав п Семен Сікора за українських скитальників, а присутні гості зложили на поклик $62.75.

Знов на весіллю п. Володимира Літепла зібрано $52.40. Спис десь загубився. Обидві жертви розділено по половині на скитальників і школу.

Жертвували: Ю. Кобилюх $3; по $2: А. Конюх, В. Вітович, Н. Чепак, С. Конюх, Кузьма, Гладун; по $1: С. Сікора, Г. Цибрівський, Новак, Любович, Джус, Козуляк, Лакомський, Ковалик, Петріскі, Турчин, Пенкаль, Літепло, К. Синковська, Пенко, К. Конюх, І. Штогрин, Лисо, Козуляк, Васильців, Луїс, С. Буска, Бяли, Брилінський, Ю. Васильців, Загоруйко, Т. Літепло, Савка, Ґураль, П. Орловський.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

3. січня 1907 р.

РІК 1906 В ЖИТТІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

В огляді за минулий рік згадані такі події: Збірка на Боєвий Фонд в Галичині і на Фонд Української Революційної Партії, що назвала себе опісля Українською Соціял-Демократичною Росбітничою Партією; конвенція У. Н. Союзу, Соєдиненія і Общества; побудовано кілька церков, відбулося кілька театральних представлень, вечерків і засновано кільканадцять братств і т. п. Про інші справи нема що говорити, бо вони не представляють нічого нового. Це лише обяви чисельного зросту нашої іміґрації. — На Канадійській Україні замітніші події такі: організація кількадесяти українсько-англійських шкіл; заснування читальні у Виніпеґу; закупно дому Тов. ім Шевченка, заснування канадійського У. Н. Союзу і Вільнодумної Української Федерації, віче й Виніпеґу, кілька представлень, нових читалень і т. п. — Про Бразилійську Україну не можемо багато писати: вона і нечисельна і не дає великих признак життя.

СВОЙМУ БАТЬКОВІ В АМЕРИЦІ

присвячує Павло Ґан, ученик IV кл. української гімназії в Перемишлі віршоване побажання, яке починається словами: „У ніч Різдвяную полечу я духом понад Буг, від него я заверну і піду у луг, а звідтам вже і в село достанусь, в Боратин дорогий, де вік прожив я так весело, веселий вік молодий".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ПІД РОСІЄЮ.

У київському університеті 1,430 студентів українців (більше ніж є всіх студентів українців у Галичині) внесли до управи університету петицію з домаганням оснування українських катедр (лекцій) української літератури, історії і права. Журнал „Кіевская Старина", що виходив у Києві 25 літ, з новим роком міняє назву на „Україна" і буде видаваний українською мовою.

10. січня 1907 р.

ВІСТІ З КИЄВА.

„Кіевскій Ґолос" подає вістку, що проф. Лесгафт засновує на вільних курсах, званих „вільним університетом", три катедри українознавства: української мови, літератури, історії. Вписалося 300 студентів. Київському губернаторові подано прохання з підписом проф. Антоновича, проф. Ів. Лучицького, П. Житецького та В. Науменка про затвердження статуту „Українського Наукового Товариства в Києві".

ІМІҐРАЦІЯ ДО АМЕРИКИ.

За минулий рік прибуло до Злучених Держав 1,169,353 іміґрантів, отже на 106,000 більше, ніж в минулому році (1905).

ОПОВІСТКА.

„Руський Боян" у Клівленді, Огайо, уладжує 26. січня вокально-декляматорський вечерок з такою програмою: вступне слово, о. Е. Бурик; „Май Контрі" — амер гимн; „Коль славен" — гимн; „Ой піду я до млина"; Велика Пятниця, деламація; „Я русин бил, есьм і буду"; „Гей на Івана", „Мир вам, браття"; Три сини і козак — декламація; опісля драма: „Хто винен". Вступ для мужа й жени лише 35 ц., самотні по 20 ц. Дохід на церкву.

ОГОЛОШЕННЯ.

„Рада" на 1907 р., рік видання другий, газета політична, економічна і літературна, виходить у Києві що дня, крім понеділків. Передплата для Америки 6 дол. Редактор М. Павловський, видавець Е. Чикаленко. Адреса: Київ, Велика Підвальна д. 6, біля Золотих Воріт.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

До нашого відома доходить, що в деяких місцевостях пошта не доставляє „Свободи" точно, або доставляє з великим опізненням, по кілька чисел разом і т. п. Щоб могти цю справу полагодити основно у відповідному уряді, прохаємо наших передплатників і членів, щоб повідомили нас про всі нерегулярності в доставі „Свободи" поштою, якщо в них такі трапляються.

АДМ. „СВОБОДИ".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

До всіх, що надсилають списки жертводавців. — Будьте терпеливі! Часопис не може бути завалений день за днем списками імен і долярами, а повинен містити інший матеріял, на який читачі ждуть і який часопис обовязаний містити, бо на це він є, а не на списки жертв. Чи не завважуєте, що американські жиди збирають річно сотні міліонів, а чи ці жертви є де проголошені? Або чи є можливе проголосити у якійсь польській газеті в Америці ті жертви, що їх складають американські поляки от хочби тільки на свою організацію Конгрес Американських Поляків? Оголошують у них місцеві газети тільки те, що зібрано в їхній місцевости і це все, а в „Свободі" проголошуємо жертви з усіх громад у цілій Америці. Тому ще до війни, як приходили більші збірки з Першого Листопаду чи Коляди, треба було ждати місяцями, заки їх проголошено. Списки жертв складаються в друкарні тоді, коли можливо їх скласти без шкоди для правильного видавання часопису. Не забуваймо, що маємо тепер ще й пошукування від скитальців. Це є для газети таке саме, що й списки жертв, а цього давніше не було. Тепер треба складати пошукування тими самими руками, що давніше складали жертви, а в газеті містити там, де були давніше проголошувані жертви. Крім цього маємо замало друкарів, бо тільки трьох, а і з них тепер працює тільки двох, бо один захорів. Робимо все, що можливе, щоб усе полагоджувати начас, але усім нам треба розуміти, що якщо є в чому якась проволока, то є на те серіозна причина. Між іншим треба б теж і більше рук до праці, в редакції, адміністрації та друкарні, але нема на це матеріяльних засобів, бо передплата на часопис рішуче замала.

Т. Гаврилюк, Дітройт, Міш. — Спис жертводавців, який Ви вислали 7. грудня, має 14 сторін. Він не міг був досі бути видрукованим, бо перед ним залягають інші списки жертв, от хочби з масового віча в Ню Йорку, присланий ще в листопаді.

М. Близнак, Ню Йорк, Н. Й. — Ваш лист одержали. Стверджуємо, що Ви прислали допис з похорону бл. п. О. Волинця, на якому зібрано $30 на скитальців. Допис жде в друкарні на свою чергу. Дякуємо Вам, що розумієте причини проволоки виясняєте це іншим. Ви добре знаєте, що як щось залягає, то з певністю це не наша вина. Найвища пора усім ці речі вже раз розуміти!

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ЖАРТИ

Супружі вимоги.

Кожний чоловік має такі вимоги до своєї жінки: вона має бути жінкою, послугачкою, кухаркою, вишколеною шпитальною доглядачкою і має вислухувати промов і розмов свого чоловіка.

Цьому протиставлять жінки такі прикмети для своїх мужів: вони мають бути інтелектуальними товаришами, фізичними робітниками, з сильними мускулами, фінансовими геніями, практичними електромеханіками, пломберами і щонайменше хлопцями для товариства.

Божевільний сезон.

Останніми днями перед Різдвяними Святами в крамницях панував такий натовп, що продавці не могли дати собі ради з виконуванням замовлень, які мали бути доставлені домів. Саме перед замкненням крамниці спішить одна жінка із закупленим товаром до службовця, щоб передати йому пакунок з дорученням доставити його домів. Жінка диктує адресу, перетомлений службовик видає сам для себе оклик: „Це дім божевільних!"

Обурена такою заміткою жінка відповідає з притиском: „Але ж ні, це приватний дім!"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. Січ, від. 39, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня в год. 3. попол., в У. Н. Домі. Проситься членів явитись на час. — За уряд Тов.: О. Шмокалюк, предс.; В. Осохівський, фін. секр.; L. Пігуляк, касієр; А. Яворський, рек. секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. Св. Арх. Михаїла, від. 142, відбуло річне засідання 14. грудня 1946 р. Уряд зістав вибраний на рік 1947: Андро Половчак, предс.; В. Шевчук, заст.; Петро Остапчук, секр. фін.; Михайло Маркович, касієр; Михайло Костів, секр. рек.; контрольна комісія: Стефан Пограничний, Ілько Пілат, Дімайон Гнатюк; надз. хорих; Яворський Френк; Сильверстер Лабуньський; хорунжий: Юрій Поливчак; капітан Григоірй Закорчени; трастіси: Юрій Родзіняк, Еміль Мамчак, репрез. до У. Н. Дому: Андро Поливчак. Мітінґи відбуваються в другу суботу по першім, 212 Фултон вул. Засідання відбудеться 11. січня 1947 р. в годині 7.30 ввечір, після статута. — Петро Остапчук.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня 1947 р., точно в 2. год. попол., в Громадськім Домі. Проситься членів місцевих і позамісцевих, щоб прийшли на ці збори, бо контрольна комісія здасть цілорічни справоздання, а крім цього буде велика несподіванка. — ЗІа уряд: П. Закорчемний, предс.; Ф. Трось, касієр; В. Новак, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — **Річні збори** Бр. Св. Степана, від. 221, відбудеться в неділю, 12. січня 1947 року, в 12. год. в полудне, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Евеню. Порядок дня: річний звіт ряду, звіт контрольної комісії, вибір нового уряду на 1947 рік. Нові справи. Просимо всіх членів і членищь обовязково прийти на річні збори. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, касієр; Т. Шпікула, секр.

ТОЛІДО, О. — Бр. св. Отця Николая, від. 167 повідомляє всіх своїх членів й членищь, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 12. січня, в галі й місці, де все. Даємо до відома, що уряд на рік 1947 остав той самий. Просимо всіх прибути на збори в січні та послухати звіту контрольної комісії як рівнож предс. Д. Медецький представить нам скільки буде коштувати будова Народного Дому. — Уряд.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Братство св. Володимера, від. 130, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано уряди а 1947 рк. такий: Й. Марків, предс.; П. Слободян, заст.; М. Кравчук, касієр; Св. Турчин, заст. К. Коваль, фін. секр.; П. Конюх, заст.; Ів. Сeрединський, секр. рек.; Ів. Тимців, заст.; В. Вересюк і А. Турчин, контрольори; П. Малець, Д. Стешин, і Н. Козуляк, опікуни хорих; Т. Сеньковський, В. Малик, прапорщики. Слідуючі збори відбудуться в суботу, 11. січня, вгодині 8. вечор. в церковній галі при 7 вул. Проситься всіх прийти на час, бо є багато справ до вирішення. — Ів. Серединський, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Укр. Нар. Союза, від. 292, подає до загального відома, усім своїм членам, що на річних зборах, котрі відбулися 22. грудня 1946, по справодзданню удобрено і на рік 1947 той сам уряд, з виїмком на місце Василя Лишака, котрий був контрольором, вибрано Стефана Гельнера, а до помочи фінансовому секретареви вибрано з молоді Михайла Дзядика. Місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня в годині 1.30 попол., в гали У. Н. Дому при 4655 Мартін. На ці збори взиваємо громадно прибути, бо маємо ще деякі справи до вирішення до повнення уряду.. Дальше пригадую усім тим членам, котрі платили річно або піврічно, або котрі хотіли би цього року зачати платити річно, та мати опуст, можуть заплатити на зборах, або як не суть приготованими, то по зборах, але не пізніше як до 25-го січня, хто буде платити в лютім, то тратить опуст, рівнож пригадую усім тим членам, котрі були на зборах і тим, що не були. Ви чули справоздання секретаря скельки зібрано на сироти, скільки на Конгресовий Комітет і скільки на пресовий фонд Свобди. І чулисьте, хто скельки жертвував, чей же ті самі люди на все дали і вони не бідніші від тих, що не дали. Я вірю, що і ті, котрі :е на нішо не дали, дадуть в тім році, ліпше пізно, як ніколи. — Іван Форин, предс.; Ілько Антрусевич, кас.; Петро Кізел, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. Св. Володимира, від. 286, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня 1947, в У. Н. Домі при Флїт вул., в год. 7-мій ввечір. Проситься всіх членів, старших і молодших прийти на ті збори, бо маємо багато важних справ до полагодження. Також буде вибір нового уряду на 1947 рік. — Т. Заканич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в 2. год. попол., в Укр. Гор. Клюбі 608 Вест Лакаванна Евеню. Присутність членів є обовязкова бути на тих зборах. Буде звіт контролі і такcамо вибір уряду на біжучий рік. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 155, подає до відома всім членам, що на річнім мітисгу зістав вибраний уряд на рік 1947 як слідує: Іван Будняк, предс.; Іван Гурняк, заст.; Іван Макар, касієр; Михайло Гурняк, зст.; Мих. Чумер, секр. фін.; Никола Колодій, секр. прот.; Дмитро Федчишин, Пилип Щуцький, і Йосиф Ковальський, контрольори Василь Попача, Петро Ходань, і Карпко Бузняк надзирателі хорих; Іван Петренко, прапорщик. Мітінги будуть відбуватися друга неділя по першім, в гали Народнього Дому під ч. 776 Стейт вул. Слідуючий мітинг відбудеться 12. січня, то є в неділю, в 3. год. попол. Проситься всіх членів прибути на згаданий мітінг бо буде важна справа до полагодження, а то справа щодо сороклітнього ювилею, який припадає в 1947 році. — За уряд: Мих. Чумер, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членв, що на річних зборах вибрано той самий уряд, що був минулоиго року. Місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в православній галі на Нюпорт Евні, в годині 1.30 попол. Взиваеться усіх членів прийти на збори і заплатити місячні вкладки. — За уряд: В. Шишка, предс.; А. Бодник, касієр; Й. Демчук, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сетриство Р. Пресв. Богородиці, від. 36, поеідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в гали церковній, початок в год. 4. точно. Проситься членкинь явитися на означений час. Будемо мати важні справи до вирішення. Контрольна комісія буде буде здавати справоздання за 1946 рік прихід і розхід, як стоїть стан каси. Тож кожда членкиня повинна явитися на тих зборах. На річних зборах вибраний слідуючий уряд: предс. Евдокія Ґерула; заст. Катерина Шурґот, секретарка Марія Ходак, заст. Катерина Олексин, касієрка Настазія Грицак, заст. Софія Гунька, контрольори: Марія Онуфрик, Марія Кек, Марія Швець, надзирателі хорих; Анна Воляк, Таціянна Базів, Анна Паньків (на Вест), Марія Таркудич, Ксеня Ляцьк, до прапора, Олена Скробач, Анна Хеміляк, заступниці; Катерина Білей і Маланка Ланьоф до світла Текля Петришин, Таціянна Санатурська; господиня галі Таціянна Гарбуз. — За уряд Евдокія Ґеруля, предс.; Настазія Грицак, касієрка; Марія Ходак, секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх членів, що на зборах 14. грудня вибрано на 1947 рік слідуючий уряд: Іван Набережний, предс.; Григорій Кравчук, заст.; Роман Федірко, кас.; Петро Телещеський, заст.; Теодор Соколовський, секр.; Григорій Райнгардт, заст.; Стах Августин, Пилип Рій, надзирателі хорих; Стефан Дзера., Дмитро Фостик, контрольори, Дмитро Окрепний, господар маєтку, Марко Каралюс, дверник. Слідуючі збори відбудуться всуботу 11. січня в годині 7.30 вечером, в церковній галі, 35. Варен сул. Обовязком є кожного члена6 бути на тих зборах. — Теодор Соколовський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 12. січня, в У. Н. Домі, в 1. год. попол. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також повідомляється що на річних зборах, котрі відбулися 29. грудня 1946 р. вибрано такий уряд на рік 1947: М. Задерецкі, предсідник; В. Юрчишин, заст.; С. Моровович, секр. і касієр; І. Жук, секр. рек.; В. Юрчишин надзиратель хорих; В. Тритяк, В. Репожинскі і М. Когут контрольори; В. Тритяк і М. Задерецкі, делігати до Зл. Тов. і Бр.; М. Левицкі і Г. Лозінскі, пропорщики.

БАЛТІМОР, МД. — Братство Пресв. Тройці від. 320, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю 12. січня, в год. 2. попол. Взиваємо членів прийти на ці збори та вирівняти свої вкладки і вибрати уряд на 1947 рік. — Г. Іванович, секр.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня 1947, в год. 12. вполудне, буде справоздання старого уряду з 1946, такcамо контрольна комісія здасть звіт і буде вибір уряду на 1947 рік, то хоч раз в рік прийдіть і виберіть собі уряд. — За уряд: М. Пик, предс.; М. Маскула, касієр; М. Кобилянський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Повідомляється членів Бр. Сош. Св. Духа, від. 237, щоз вичайні місячні збори відбудуться в неділю, дня 12. січня, точно в год. 2. попол., в У. Н. Домі 4 і Варт вул. Тому, що це є перші збори відбудуться у неділю, дня 12-го січня, точно в 2. год. пополудні, в У. Н. Домі, 4 і Варт вул. Тому, що це є перші збори цього року то обовязково є прибути на означений час.

ВІЛКС БЕРІ, ПА. — Бр. св. Василія Великого, від. 278, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в 1. год. попол., вдомі секретара під ч. 473 Медісон вул. Обовязком кожного члена є прийти хоч раз в році на річні збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження, і буде вибір нового уряду на 1947 рік. Просимо членів принести свою вкладку на час. — За уряд: Андрій Головатий, предс.; Семен Турчин, секр.

ПОШУКУЮТЬ

БАЗАРЕВИЧ ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, народжений в Мозирі, Мінської губернії, виїхав до Америки, перебував в Ню Йорку. Його пошукує проф. **АРХІМОВИЧ** з Европи.

Зголошення прислати на адресу: **John Halychyn, 329 E. 5th Street, New York 3, N. Y.**

ШЕРЕМЕТА ІВАН з Чесник і **ГРИВНАК СЕВЕРИН** з Данильча, повіта Рогатин, Галичина Перебували в Дітройті. За ним пошукує **ШЕРЕМЕТА СТЕПАН** (Олійник). Аресувати: **Stephen Scheremeta, Neudorf Lager bei Regensburg, Bayern, Germany, U. S. Zone.**

КСЕНЯ РАДИНЬСЬКА, з дому Галкович, шукає вуйків **ПЕТРА й ОЛЕКСИ ГАЛКОВИЧ,** що мають жити десь у Ню Йорку. Хто про них знає, або вони самі, хай пише на таку адресу:
Mrs. HELEN TYTLA.
R F D 2.
New London, Conn.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ МІД

Спроваджений від українського пасічника В. Тима з Ром, Н. Й. Мід добрий, здоровий, з різного цвіту (зеленявий). **Ціна за 5 ф. кену $2.25,** з пересилкою 25 ц. більше.

Краєві гриби, $5.00 фунт.

Також ще можна набути в Сурмі святочну пачку, в котрій находиться описана пшениця, мак, оріхи, гриби, 5 фт. меду, календар, все, що потрібне на свята. Ціна за пачку $5.95 з пересилкою. Пишіть або зайдіть:
SURMA
11 E. 7th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1513. Жахливі вісті.

Саме в хвилині, коли Соня виталася із своїми дорогими приятелями, подали Тарзанові записку. Він читав її серед зростаючого занепокоєння.

Тарзане: Зараслива недуга в однім тубильчім селі, стає загрозою для нас усіх. Мені дуже придався б Ваш вплив на тубильців. — Артемаз Лонг, доктор мед.

В канцелярії д-ра Лонга Тарзан довідався, що лікар і доглядачка, Марія Райен, вийшли в село.

Знова ж у селі тубильців післанець сказ начальникові племени, що лікар і доглядачка є в дорозі до села. Завидний місцевий знахор прислухувався цим вістям з ненавистю в серці.